

Abonnement pour un an:

250 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

1 Novembre 1924 — No 171

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعه

اٲونمانه سنه لکى [٢٤ نسخه]

داخل ايجون ٢ ، خارج ايجون

٢ ١/٢ اعلا کاغدايى ٥ ايرادر ،

اداره خاھسى

جفال اوغلانده « اجتهاد نهوى »

تلفرون : استاېبول ٨٦٥

يکرمنجى سنه

نومرو ١٧١ - ١ تشرين ثانى ١٩٢٤

۲۶ تشرین اول تاریخی (صوک تلغراف) دن عیناً :
عبدالله جودت بکک تاثری

ضیانک ضیاعی

سودیکلرندن برینی غائب ایتک، برپارچه اولمکدر

ضیا کوک آلپ مرحومک اوتوزسنه اول اتحار
تشبی آئنده کنديسنی تداوی ایدن دوقتور عبدالله جودت
بک « ضیانک ضیاعی » سرلوحه سیله بزه شو مکتوبی
کوندردی :

ضیا کوک آلپ اوتوز سنه اول کندي الیه آئنه
صیقدينی برقورشوندن بوکون اولدی . اونک هجران
مؤبدیله یورکی یورکم قدر قاناچاق کیسه یوقدر .

سودیکلرندن برینی غائب ایتک بر پارچه اولمکدر .
بن برپارچه اولدیکی حس ایتمکه برابر اضطرابی طویق
ایچون داها حیاتدار اولدیغمی ده کوربیورم . اوتوزسنه
اول تروتازه وکوزلنده ایکی مشعله ذکا یانان ضیای
طانیامش اولماق ، بنم قادر درین وساکت براحتراق
طوبیامانک یکانه چاره سی ایدی . بن کنجاککنده اونک
دلیلی اونشدم . فقط بن اونا « ستویسیزم » تلقین ایتدم ،
حیاتی صوک آئنه قادر مجادله ایچون صرف ایتک لازم
اولدیغی اوکرتدم .

ثبوت ظلمته رغماً ثبات لازمدر ،

یزنده اولمک ایچون بو حیات لازمدر .

دیدم . دائماً ظلمتله ، ظالمه مجادله یه سوق ایتدم . او نندن
اک بیوک دشمنی کندي کنديسنده بولدی و آئنه آتش
آچدی ! اوتوز سنه اولکی باشی قورشونسز ضیای اوتوز
سنه ظرفنده باشی قورشونلی ضیاده بیوده آرادم و بن
اونک ماتنی اوتوزسنه دن بری هرکون بروسیله ایله بر آرز
داها طوتیوردم ؛ باشنه طبانجه صیقان ضیا ، باشنه طبانجه
صیقیلان ضیانک هیچ عینی دکلدرد . سوء قصده معروض
اولان ضیا ، نه قادر قدسی وشایان پرستش ایدی ؛ قاتل ،
مقتولی تماماً قتل ایدمه یه بونلر آمالغمه اولمشلردی ؛ قاتل ،
مقتول برپوته تقدیرده آریمش بر جسم تشکیل ایتشدی . آلتون ،
او آلتوندی فقط عیاری دیکشه شدی ؛ یونکه برار بن اونک
ایچون خالص العیار بر اضطراب ایله مضطرب و دحلونم .
فانوس خیالدن بر ثانیه صوکره کچه جک بر خیالک

کچره جکلرینه کتبخانه لره ، موزه خانه لره ، لابوراتوارلره
فنی قونفرانس سالونلرینه کیدوب توسیع معلوت ایتسه لر
و بیهوده یزه اوروپا سفاهتخانه لرنده پاره صرف ایله عمر
چوره تمکدن یسه تحصیللرینی ، تجربه لری اکیال ایتک
ایسته ین چایشقان و متفکر مسلمان کنجکلرینه یاردمده
بولولملره ، فنه ، احتراعاته ترقیه باواسطه اولسون خدمت
ایده رک نیک نام و بر اثر حیات بر اقسملر اولمازی ؟
دوقتور : ابراهیم مو

امید فلسفه سی

حق نزیه

سسلر خسته ، نالنده ؛ پیالدر
دوکولمش ، قیریلش خاش آلرله
کستان بوزولمش ، صولمش لالدر
غزلر صومشملر اکوزلرله .

شیمدی هرکوی ویران ، هرکس وفلسز
سازلری قیریلش ، مجلس صفاسز ؛

جانمی عرض ایتدم جانانه ینه ،
بوسهل طاعتدم توردن تنه ؛
دیدم : الکبحرق ، الکنازان برسسله
عشق کتابندن شعرلر سویله .

حیاتی بیلیرسین ، قارائلق کرداب ،
انجامز اولق بر آووج تراب .

کیرلم سوکلیم عشق معبدینه
کیرمک لازم ایسه مطاق بریدینه
جاقیریور بزه کوکک سسی :
قورک ! قورک ! برامید فلسفه سی .

سلیمانیه - حسین فواد

تصحیح واعتذار : کچن نسخه ده مندرج (زانفوج) منظومه سنده
بانا آ کلامه او رعنا دینی

بیلیم بنده سنک بیلدیکی

بیتنده مصراع اول سهواً اونوتولمش تصحیحی رجا اولوتور .

(تاریخ قدیم) منظومه سنی احتوا ایدن نسخه قلمدهشدر .

واقع اولان طلبله جواب ویرده میورز اعتذار ایدهرز .

شرط مبادلده : مجموعه سنی مجموعه ویا غزله لره مبادلده ایتک
ایسته ین رفقا من اجتهاد هر انتشار ایتدی کچه انتشاری و مندرجاتی
اعلان ایتک . رفقا شلغنده بولونمالیدرلر . بونی یاغما یانلره بعدما اجتهاد
کونده ریله جکدر .

کنند پسندن بر ثانیه اول کچن خیال ایچون مانم طو تماشنده کی
عجبی دوشونمک دخی بوعاصی المی صوصدورامیور !

۲۶ تشرین اول ۱۹۲۴ اجتهاد نهوی عمبراله. مهروت

مرحوم ضیا بک ایچون نسخه مخصوصه

(اجتهاد) ك كه جك نسخه لرندن بزی ضیا بکك
حیاتنه و حیات فکریسنه تخصیص ایدیه جکدر. مرحومه
عائده احتساسلرینی، مطالعه لرینی شمیدین اجتهاد اداره سنه
کوندرمه لرینی آشنالردن و دوستلردن رجا ایدهرز.

شرق

دورمه دن آیلر کچر ، ییلر کچر کلز سسك ،
حسرتك كوكلده لاكن كیم ییلر سن نرده سین ؛
مطلقا ایسترمه سین روحم بنم هرکون دیسین ؛
حسرتك كوكلده لاكن كیم ییلر سن نرده سین .

سزدکی ، که سن حسرتی سودکی که کرچک ؟
حسنک کبی جزنک ده ملکشدی بوکون پک .
ای تازه ، تمیز خلقتی قوشلر کبی اورکک
حسنک کبی جزنک ده ملکشدی بوکون پک .

فاضل احمد

عمر خیام حقنده

(اجتهاد) ك سده لرندن بری اوقو عیسی .م . قدیم عجم شاعرلری
میاننده الکچوق فلسفه سنه حیران اولدیغم (عمر خیام) حقنده کی
یازیلرکیزی لذتله تعقیب ایتمه مک ممکن دکل . معلوم استادانه
لریدر ، که (خیام) ی برچوق ملتر لسانلرینه منشور ، منظوم ترجمه
ایتمشله و فلسفه سنک اطرافنده زمهرله تشکل ایتمشدر . بالخاصه
انکلتره وامریقاده .

فرانسزلرده (نیقولا) انکیزلرده (فیچ جهرالد) نه ایسه
بژدهده محقق عبدالله جودت استادمنز اودر .

حسن ازلی در نظرم رخشان بود ،
عشق ابدی درد من جوشان بود ،
درآدم این گونه بدین سان بروم ؛
چون زندگی در مشرب من این سان بود .

رباعیکزله

ماشاه جنان تخت و محبت تاجم ،
نه در پی آزار نه در " راجیم " ؛

آرام جهان کشور اندیشه ماست ،
زین روست ماشهنشه محتاجیم .

رباعیکز نه قدار کوزلدرلر ! بومناسیبله وقتیه یازیلش بریتیمی
خاطرلادم ، مساعده کزله قید ایدیم :

محبت آتشی در باطنم کرد
که تاروز قیامت بایدم سوخت .

رباعیاتکزی کوزلاکده (حافظ) ك و (انوری) نك بعض
شعرلردن آیرماق مشکل . اوقدر کوزلدرلر ذوق ایله اوقودیغمز
بوقیمتدار شعرلرکزی بکلرز استادمنز .

نفس اداسنده اولان شو اوج قطعه یه (اجتهاد) ك بر
کوشه سنده یر ویرله سنی واحتراماتمک قبولی رجا ایدهرم محترم
استادمنز افندم .

حقه آشنالر آشناسی بژ

بژ جان عارفز مست « الست » ز
حفظ جان دکلدز جاناندر مقصود
باده یه طامایز مستی پرستر .

دلبرسن دلرده جان آرامایز
جاهل نما فقط جان دانایز .
قربان ایستدکجه قربانگاه عشق
فنائی اللهانه بژ مهیایز .

هر انلری طاندق ، مختلر چکدک
بیك توبه بوزدق برنشئه بوزمادق ؛
حق بولی کرئشی قارارتدیه ده ،
دائما قالا جاق آلنر آچیق .

آتقره — اسماعیل صفا

دون و یارین

§ علمی قانونلرک نتایجی ، نهایت بوقانونلرک کشفندن داها
زیاده اهمیت آلیر . ترمودینامیک Thermodynamique ك
اوج اساسی پرنسپیی بیرقاج سطرله بیان اولونور ، فقط
متعدد جلدلرله ایضاحاته میدان ویرمشدر .

§ ظاهراً الك امین حقایق علمییه یالکیز اعتباری
قناعتلردرلر . بوجهله در ، که هندسه نك الك اساسلی قاعده لر
مفکره نك حوصله سنه صیغما یان جسملره تطبیق اولونور .
مثلاً ابعاد ثلثیه یه غیر مالک بیر جسم تصور ایتمک ایچین
یهوده سیمی ایدیلیر . شائی یعنی قابل تفکر بر نقطه ،